

CÍLE – STUDENTSTVO

- Prožije změnu chování v reakci na vyvolanou změnu v prostoru.
- Uvědomí si neustále probíhající dialog mezi prostředím a tím, kdo jej vnímá.
- Uvědomí si klíčovou roli autorského záměru při užití digitálních médií k záznamu a při komunikaci vlastních obsahů.
- Vyzkouší si samostatně nacházet a dokumentovat v prostoru situace, které vzbuzují jeho zájem, a reagovat na ně tvůrčím způsobem.
- Je postaveno do aktivní tvůrčí role.

SROZUMITELNÁ ARCHITEKTURA

pro střední školy

Nechte studentsvo dokumentovat
veřejný prostor a svoje postoje
prostřednictvím fotografie/videoa.

SKUPINA

studentstvo SŠ; 10–25 osob

ČASOVÁ DOTACE

min. 3 h (4 vyučovací hodiny) /
ideálně až 6 h (8 vyučovacích
hodin) – aktivity pro delší
variantu jsou uvedeny v závorce,
čas se prodlužuje i s přibývajícím
počtem zúčastněných studentů
a studentek

KLÍČOVÁ SLOVA

Prostor, vnímání, dialog,
architektura, veřejný prostor,
digitální média, fotografie,
interpretace, aktivizace.

ZÁMĚR

Program si klade za cíl zvýšit
vnímavost studentů vůči svému
okolí, architektuře, veřejnému
prostoru a dějům v něm.

PROGRAM

POPIS AKTIVIT

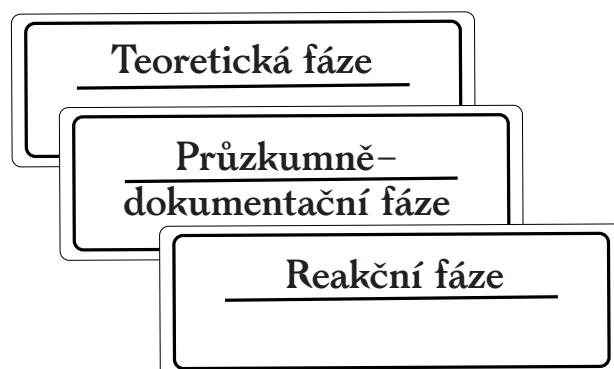
TECHNICKÉ POŽADAVKY

- Vlastní mobilní telefony studentů, připojení k internetu
- Počítač a projektor/obrazovka
- Volitelně stabilizátory (gimbaly) na telefon

PROSTOROVÉ POŽADAVKY

Libovolná výuková místnost, školní třída, ideálně s mobilním nábytkem. Exteriér, popř. sdílené prostory v interiéru školy.

pro studentstvo středních škol

Fáze programu:

1) TEORETICKÁ

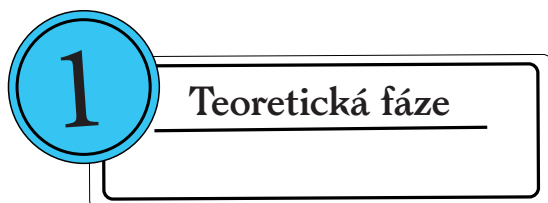
- Úvod do tématu „dialog v prostoru“: diskuse nad definicí pojmu dialog
- Vliv prostředí na chování člověka: diskuse
- Seznámení s dokumentačním médiem fotografie/video

2) PRŮZKUMNĚ-DOKUMENTAČNÍ

- Rozdělení do skupin a zadání: Najděte a dokumentujte dialog v prostoru školy/města prostřednictvím média fotografie/video.
- Terénní průzkum: hledání a definice tématu v prostoru/terénu
- Individuální konzultace

3) REAKČNÍ

- a. Zadání: Vizualizujte svůj postoj k vybranému tématu prostřednictvím média fotografie/videoa.
- b. Ztvárnění reakce na definované téma technikou kombinující reálné zásahy a digitální médium
- c. Individuální konzultace
- d. Závěrečná prezentace
- e. Reflexe workshopu

ČASOVÁ DOTACE:
cca 30–45 minut

V závislosti na typu skupiny probíhá společný úvod, seznámení s účastnictvem.

1 a.

Diskuse / společná interpretace:

? Co je to „dialog“?

V našem případě se jedná především o vizuální dialog – komunikaci mezi dvěma prvky, vztah dvou různých věcí, napětí nebo soulad, který mezi sebou vytvářejí.

? Kde ho můžeme najít a pozorovat?

V architektuře můžeme najít dialog statických prvků, které se nemění (dva domy, stromy, ...) nebo dialog vyvolaný změnou způsobenou člověkem (dočasný plot, piknik, ...). Dialog může být navozený barevností objektů nebo jejich tvaroslovím (kontrast nebo soulad), ale také asociací nebo kontextem, ve kterém věci vnímáme (staré vs. nové, velké vs. malé, ...).

1 b.

? Jak prostředí ovlivňuje chování člověka?

Člověk přirozeně reaguje na situace v prostoru. Je naučen určité objekty užívat určitým způsobem. Lavička – můžu si sednout vs. na podlahu si nesednu, ...

S tématem dialogu ve veřejném prostoru a architektuře pracují i někteří současní umělci, například Kateřina Šedá (projekt UNES–CO) nebo Epos 267 (projekt 50 metrů čtverečních veřejného prostoru).

? Týká se veřejný prostor i mě?

Příklady veřejného prostoru v okolí školy – společný rozbor míst, která ovlivňují naše chování v prostoru, klady a zápory.

? Jak bych na představené projekty asi reagoval/a?

? Kde se cítím dobře a kde špatně?
• Čím to je?

PROGRAM

POPIS AKTIVIT

? Co by se v prostoru naší třídy muselo stát, aby se nám všem dobře diskutovalo?

Frontální rozestavení třídy staví řečníka do nadřazené pozice, dialog probíhá primárně mezi řečníkem a publikem jako celkem. „Pojďme společně přestavět třídu tak, abychom v diskusi měli všichni stejnou pozici a zároveň mohli sledovat reakce ostatních.“ Probíhá přeměna mobiliáře třídy „do kruhu“.

● 1 c.

Diskuse nad médiem fotografie/video – základy, jak/co/proč fotografovat/natáčet

? Co je to fotografie?

Zarámovaný, autorem zachycený okamžik v prostoru.

? Jak výřez zachycené situace ovlivňuje sdělení fotografie?

Fotografie je výřezem skutečnosti, u kterého autor určuje, jak široký kontext zamýšlí divákovi odhalit. Vždy záleží na tom, co do snímku zahrneme, jak velký kus celku na fotografii zachytíme. V případě porřízení gimbalů probíhá „školení“, jak zařízení použít. Ilustrační fotografie doprovázejí diskusi

pro studentstvo středních škol

na plátně/obrazovce, v případě kruhového uspořádání účastnictva jsou vtištěny a leží uprostřed kruhu.

2

Průzkumně–
dokumentační fáze

ČASOVÁ DOTACE:
minimálně 60–90 minut

●
2 a.

Studentstvo se rozdělí do dvou– až pětičlenných skupin.

Zadání úkolu: Najděte a dokumentujte dialog v prostoru školy/města prostřednictvím média fotografie/video.

●
2 b.

Vybaveno vlastními mobilními telefony s fotoaparátem vychází do prostoru školy/města, v němž hledá dialog.

Vybídeme studentstvo, aby se pokusilo vnímat uspořádání prostoru, děje v něm a detaily, které běžně nevnímá. Objevené příklady dialogu zachycuje fotografiemi, jejich sekvencí nebo videem.

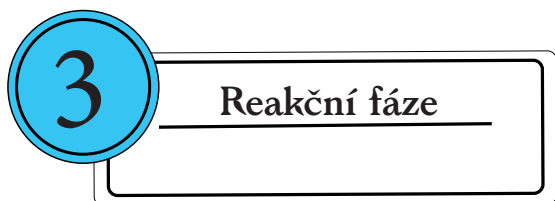
V této části programu jde o průzkum prostředí a sběr inspiračních zdrojů.

V průběhu terénního průzkumu studentstva lektorstvo přestaví třídu tak, aby prostor umožňoval komfortní konzultace ve skupinách (hnízda).

2 c.

Individuální konzultace skupin materiálů z terénního výzkumu – lektorstvo prochází s jednotlivými skupinami pořízené fotografie a videa a na základě diskuse se snaží vybrat/definovat konkrétní téma skupiny.

- ? Kde na svém záznamu dialog vidí? Co/kdo jej vytváří? Jak spolu zachycené prvky prostoru komunikují?

ČASOVÁ DOTACE:
minimálně 90–120 minut

3 a.

Zadání navazujícího úkolu dostává studentstvo formulované písemně na papíře a ústně: Vizualizujte svůj postoj k vybranému tématu prostřednictvím média fotografie/videoa.

Techniku zpracování lze v tomto úkolu rozšířit o postprodukcii pořízeného materiálu – úpravy

fotek, střih videa, koláže... s využitím aplikací a editorů v telefonech (např. Instagram).

3 b.

Skupinové promyšlení záměru

- ? Jaký máte k vybranému tématu postoj?
- ? Jak byste na něj chtěli reagovat?
- ? Chcete ho zviditelnit a upozornit na něj, nebo představuje problém, který se pokusíte vyřešit?

3 c.

Individuální konzultace záměru s lektorstvem a mezi členy skupiny navzájem.

Průběžně se studentstvo vydává do terénu, tvoří a doplňuje materiál pro finální výstup.

Lektorstvo je ve třídě k dispozici k případným konzultacím.

Podněcujeme studentstvo k soustředění na kompozici snímků/videoí tak, aby srozumitelně komunikovala zvolené téma.

Finální výstup se skládá ze dvou částí:

1. Dokumentační část jasně shrnuje nalezené téma.
2. Reakční část vizualizuje postoj studentstva k tomuto tématu.

Obrazový materiál je doplněn stručnou anotací.

○

Přeměna dispozice třídy – diskuse o proměně prostoru v průběhu celého workshopu.

? Všimli jste si změn v průběhu workshopu?

? K jaké činnosti třída svým uspořádáním vybízela v jednotlivých fázích? Kdo byl v jaké roli? Kdo je aktivní, kdo pasivní?

Úkol pro studentstvo: Připravte prostor třídy tak, abychom mohli pohodlně prezentovat vaše výstupy.

● 3 d.

Prezentace výstupů: Každá skupina představí svůj projekt prostřednictvím vytvořeného vizuálního materiálu a komentáře. Možností je také nahrát výstupy na instagramový účet, který je za tímto účelem založen (@hledejdialog – <https://www.instagram.com/hledejdialog/>, přístupové údaje poskytneme na vyžádání mailem: sroz.arch.@vutbr.cz). To umožňuje další přidávání záznamů do budoucna a jejich společné sdílení mezi studentstvem.

● 3 e.

Reflexe workshopu

? Dozvěděli jste se něco nového, překvapivého o prostoru, který jste dnes zkoumali?

? Změnilo hledání dialogu v prostoru způsob, jakým jste prostor vnímali?

? Objevili jste v prostoru situaci, kterou byste si přáli aktivně změnit, nebo s ní dále pracovat?